

9 клас. Українська література

Тема. *Література рідного краю.*

Залюблена у світ правди і краси...

Поезія Валентини Коваленко

Мета: ознайомити учнів із творчістю талановитої поетеси Черкаського краю Валентини Коваленко, звернути увагу на тематику, ідейну спрямованість поезій, пошук нових форм; розвивати естетичні смаки, аматорські здібності, спостережливість учнів, уміння відчувати образне слово; формувати глибокий світ громадянина України, виховувати любов до справжньої поезії, до свого рідного краю.

Обладнання: портрет Валентини Коваленко, виставка її збірок, періодичні видання, відеозаписи.

Тип уроку: урок-зустріч.

Епіграф уроку

*Поезія – це завжди неповторність,
Якийсь безсмертний дотик до душі.*

Ліна Костенко

ХІД УРОКУ

І. Актуалізація опорних знань учнів.

1. Вступне слово вчителя.

Черкащина... У скількох піснях оспівана, скільки захоплюючих слів сказано про неповторну красу Шевченкового краю – одного з наймальовничіших куточків України нашої. «Піснею любові і добра» називають наш край.

України рідної окраса,
Край пісень і золота зерна,
Ти колиска нашого Тараса –
Чарівна черкаська сторона.

Яке розмаїття талантів, цікавих, самобутніх, неординарних людей живе на нашій славній землі. І серед них – Валентина Коваленко – гордість і краса

літературної Черкащини. Відповідально бути поетом. По-різному приходять вірші: іноді в муках, іноді легко і піднесено. Бо поезія – це могутній світильник, що допомагає побачити багатство слова, красу душі, клич до мрії.

«Поезія – це завжди неповторність,

Якийсь безсмертний дотик до душі», - говорить Ліна Костенко. А поезія Валентини Коваленко – неповторна, з цілком індивідуальним художнім голосом, гармонійними образами і думками.

«Від її поезії – високо й хороше». В. Поліщук.

Рідкісною багатогранністю цієї людини можна дивуватися й дивуватися. Вона - вродлива жінка, прекрасна дружина, найкраща у світі мама, вправна господиня, співачка, танцюристка, вчителька, письменниця, політик, відданий патріот України. Ми щасливі з того, що сьогодні у нас є нагода поспілкуватися з нею самою.

II. Повідомлення теми, мети і завдань уроку.

III. Сприйняття навчального матеріалу.

Перш ніж запросити до слова поетеси, вчительку, мрійницю, Жінку Валентину Коваленко – мандрівника у недалеке минуле.

1. Повідомлення учнів (короткі біографічні відомості про життєву і творчу спадщину поетки).
2. Тематичні обрії творчого доробку.

Учень 1. Слухаємо поетичне слово Валентини Михайлівни душею, бо воно із пісні народу виспівалось. Чуємо над пісенним народним океаном многоголосий поетичний хор, і кожна пісня в тому хорі – про неньку-Україну, про красу природи рідного краю, про шанобливу вдячність батькам, про надзвичайно емоційний, ніжний, інтимний, чутливо-жіночий світ.

Учень 2. Беру до рук збірку «Приворот-зілля». Усі поезії щемно й солодко відгукуються в моєму серці. Кожна з них – діамант, оброблений і вивершений поетесою. Кожна несе в собі доброту, радість, любов, щирість, правдивість. Твори Валентини Михайлівни – наскрізь національні думкою і почуттям, наскрізь українські, наскрізь глибоко емоційні.

Я хочу зупинитись на поезії «Моє літо засіяне приворот-зіллям...», в якій В. Коваленко шукає «...цілющих слів, аби привернути душу до любові», а нас усіх «до найсвятішої ікони – України».

Декламуються поезії:

«Моє літо засіяне приворот-зіллям»

«До земляків»

«Роздуми під траурний дзвін»

Учень 3. Батько й мати – два сонця багатих, два крила любові, що підносять поезії цієї прекрасної жінки. Скільки світла, тепла, життя і наснаги у кожному рядку, у кожному вірші! Стільки любові, щоб душею осягти величне безсмертя батьків!

Декламуються та аналізуються поезії:

«Батькові»

«Два горіхи»

«Вічність»

«Кров»

Звучить пісня «Мамо, тобі низесенько вклонюсь».

Далі учні декламують поезії пейзажної та інтимної лірики:

«Весна в селі»

«В лісі»

«Сватання»

«Не жалій мене, чуєш, не треба»

«Роєм перший сніг...»

«Ти йшов собі»

«Твої стежки я не перейду»

«Прощання»

«Своїм «люблю», порізав серця пучку»

«Коли, як п'явка, ссе самотність душу»

Учитель.

А тепер я запрошую до слова Валентину Коваленко. (Звучать поезії, спомини, враження).

Учні звертаються до авторки віршів із запитаннями на зразок:

1. Що означає поезія у Вашому житті?
2. Як приходить натхнення?
3. Улюблені поети.
4. Ваш ідеал у житті?
5. Найбільше у Вашій ліриці вирізняється любовна лірика. З чим це пов'язано?
6. Що спонукало Вас написати збірку «Перелесниця»?
7. Ваші плани на майбутнє?

У. Підсумок уроку.

Учитель.

Ось і закінчується наша подорож у художній дивосвіт поезії Валентини Коваленко, нашої милої сучасниці, надзвичайно талановитої жінки. Сподіваюся, що ніхто із вас, дорогі діти, не залишився байдужим до чистих джерел її поезії. Як бачите, щасливими не народжуються. Ними стають.

Дозвольте подарувати Вам, шановна Валентино Михайлівно, невеличкий вірш на щастя, на гаразди, на перемоги і творчі злети.

(Учень зачитує вірш).

Людина – не розкрита книга,
Що можна вільно прочитати.
Людина – жар, людина – крига,
І таємниць одвічна кладь.
Не можна сторінок перегортати
І відкривати всі події й дати.
Людина – загадковий скарб,
Її талант – то діамант.
Треба людину розгадати,
Чим вона дихає, живе.

І холодінь душі пізнати,
І серця жар, знайти нове.
Така і лагідна, і дивна
Красуня, мама; господиня –
Поетка наша Валентина,
Найкращих віршів берегиня.
Ми бажаєм Вам наснаги,
Творчих злетів, тепла дому.
Наших зустрічей із Вами
Не забудем ми ніколи.

(Учні дарують В. Коваленко квіти, отримують подарункові збірочки поезій).

УІ. Завдання додому

Вивчати напам'ять одну із поезій В.Коваленко.

Написати твір-відгук «Художній дивосвіт Валентини Коваленко»(за бажанням).